

Herfstschitteringen - 2016

Uitgave van de Vereniging Vrienden van het Bewaarde Land

Lieve lezers,

Weer zit er een Bewaarde Land seizoen op. En weer zijn er heel veel kinderen geweest, waaronder zelfs voor de tweede keer kinderen van de Asielschool uit Katwijk. Alles is gelukkig goed verlopen, mede dank zij de ondersteuning van de vrienden.

Ondanks het mooie bedrag dat de Wassenaarse vestiging van het Bewaarde Land van de gemeente Leiden krijgt, kreeg deze afdeling dit jaar toch weer een teleurstelling te verwerken. Sponsor Dunea, al enkele jaren goed voor een bedrag van € 10.000 heeft dit voor volgende jaar gehalveerd naar € 5.000. Een tegenvaller dus. In de toekomst zal er dus zeker een beroep gedaan worden op de reserves van de vriendenkas. Maar goed, daar zijn we ook voor, financieel helpen waar we kunnen.

Het bestuur van de Vrienden wenst u allen prettige feestdagen en een bijzonder goed en gezond 2017.

Met vriendelijke groeten, Visarend / Henk

Aan dit nummer werkten mee :

Els Baars, Hugo Bakker, Henk van Haastregt, Sonja Meijer en Aad de Vette

Jouw eigen bijdrage :

Heb je een leuk verhaal, foto of gedicht uit het Bewaarde Land? Stuur het naar vrienden.bewaarde.land@planet.nl

Het **Praatstokje** is een uitgave van de Vereniging Vrienden van het Bewaarde Land. Word jeugdlid door € 7,50 over te maken op NL71 INGB 0004 8687 24. Volwassenen lid voor € 17,50 per jaar. Donateur voor elk bedrag. Stuur je adresgegevens naar onze ledenadministratie : vrienden.bewaarde.land@planet.nl of : Vereniging Vrienden van het Bewaarde Land, Clara Visserplaats 1, 2331 BN Leiden

Creatief met Japanse duizendknoop

Op veel plaatsen groeit deze plant. Deze plant kwam vroeger niet voor in Nederland en omdat onze dieren niet weten of de plant eetbaar is, wordt er niet van gegeten. Hierdoor kan de plant onbelemmerd groeien en alle andere planten die op dat plekje groeiden krijgen geen kans meer.

Om te voorkomen dat in heel Nederland alleen nog maar Japanse duizendknoop groeit, doen alle mensen van de gemeente hun best om de plant uit te roeien. Een goede manier om hierbij te helpen, is de stengels van de plant te gebruiken om te knutselen.

Hier nog een paar voorbeelden van wat je met de stengels van de Japanse duizendknoop kunt doen :

Creatieve groetjes, Wilg / Sonja

Pesto van brandnetelblaadjes

Verzamel een flinke hand jonge brandnetelblaadjes. Knip de bladeren in kleine stukjes. Stamp een paar hazelnoten met wat olijfolie fijn in een vijzel. Voeg de geknipte bladeren, wat geraspte kaas en nog wat olie toe. Flink stampen totdat een smeuge pesto ontstaat. Smeer de pesto op een cracker of een stukje stokbrood en smullen maar!

Benodigd :

- 10 gepelde hazelnoten
- 50 ml olijfolie
- 50 gr geraspte oude kaas
- grote vijzel
- schaartje
- crackers of stokbrood

DE WINTERKONING

Verhaal uit het boek "Natuurverhalen" van Els Baars. Voor meer informatie over de natuurverhalen van Els, zie haar website : www.natuurverhalen.nl

Het is verbazingwekkend dat zo'n klein pluizenbolletje als een winterkoning zo hard kan zingen. Ken je zijn liedje, dan hoor je hem overal, het hele jaar door schetteren. Heb je je wel eens afgevraagd waarom hij "koning" heet en naar de winter is genoemd? Luister naar dit populaire sprookje:

foto : Mike Melis

Lang, lang geleden kwamen alle vogels bij elkaar om een koning te kiezen. Net zoals de landdieren ooit de leeuw als koning hadden gekozen, wilden ook de vogels een koning waar ze trots op konden zijn.

Vele vogels betwistten elkaar de eretitel, vooral de grote vogels zoals de blauwe reiger, de jan van gent, de uil en de zeearend. Daarom werd besloten om een wedstrijd te houden: de vogel die het hoogst kon vliegen mocht zich koning of koningin van de vogels noemen.

Op een windstille zonnige dag verzamelden alle vogels die een gooi naar het koningschap wilden doen, zich op een weidse vlakte. De kwartel, de korhoen en de

meerkoet waren toeschouwers omdat deelname zinloos was door hun geringe vliegprestaties.

De graspieper en de veldleeuwerik kwamen heel ver, maar gaven na een paar honderd meter op en fladderden vrolijk zingend naar beneden. De arend, de buizerd en de ooievaar cirkelden met een rustige vleugelslag gestaag naar grote hoogten. De knobbelzwaan met zijn dikke lijf en zwiepende vlucht kwam tot ieders verbazing heel hoog, in gezelschap van de bosuil met zijn geruisloze vleugelslag. De zwaluwen schoten als een raket omhoog.

Alle vogels op de grond keken vol spanning naar de ontknoping Uiteindelijk vlogen alleen de gierzwaluw en de zeearend naar ijle hoogten, tot ze naar adem moesten happen. De ranke zwaluw erkende tenslotte zijn meerdere in de grote zeearend met vleugels als kamerdeuren. De arend krijste zijn rauwe overwinningskreet de lucht in en stortte zich glorieus naar beneden. Maar tot zijn ontzetting vloog vanuit zijn rugveren een klein bruin vogeltje, dat al schetterend nog een metertje hoger vloog.

Verbijsterd keken alle andere vogels in een doodse stilte toe hoe na de grote zeearend een heel klein vogeltje landde en kwetterend riep "Ik ben de koning, ik ben de koning!" Dat vogeltje was zo'n klein en onbetekenend bruin gekleurd bolletje veren, dat deze niet eens een naam had. Met zijn spitse snaveltje en eigenwijze staartje dat omhoog wees, stond het trots met zijn borst vooruit in de kring. Maar alle vogels waren boos over het valse spel van het kleintje en wilden hem straffen. Het kleintje vloog snel weg uit angst voor de boze vogels met prikkende snavels. Die angst is gebleven en daarom leeft hij tot op de dag van vandaag schichtig in de beschutting van het kreupelhout en laat zich zelden goed zien.

Toen de zeearend na zijn nederlaag een nachtje had geslapen, vloog hij naar de rand van het bos en riep de kleine vogel. "Ik heb er diep over nagedacht en wil een voorstel doen. Kunnen wij het koningschap delen? Jij koning in de winter en ik in de zomer?" Dat vond het kleine verenbolletje een goed idee. Daarom kreeg hij een naam: winterkoning. En hij is zo blij met het gedeelde koningschap dat hij ook in de winter zingt. Je kunt hem het hele jaar door horen, maar vooral heel goed in de winter, als bijna alle andere vogels stil zijn. En als je dan heel goed luistert, kun je het winterkoninkje horen zingen, schel en hard: "Ik ben de koning, ik ben de koning, ik ben de koning!".

Els Baars

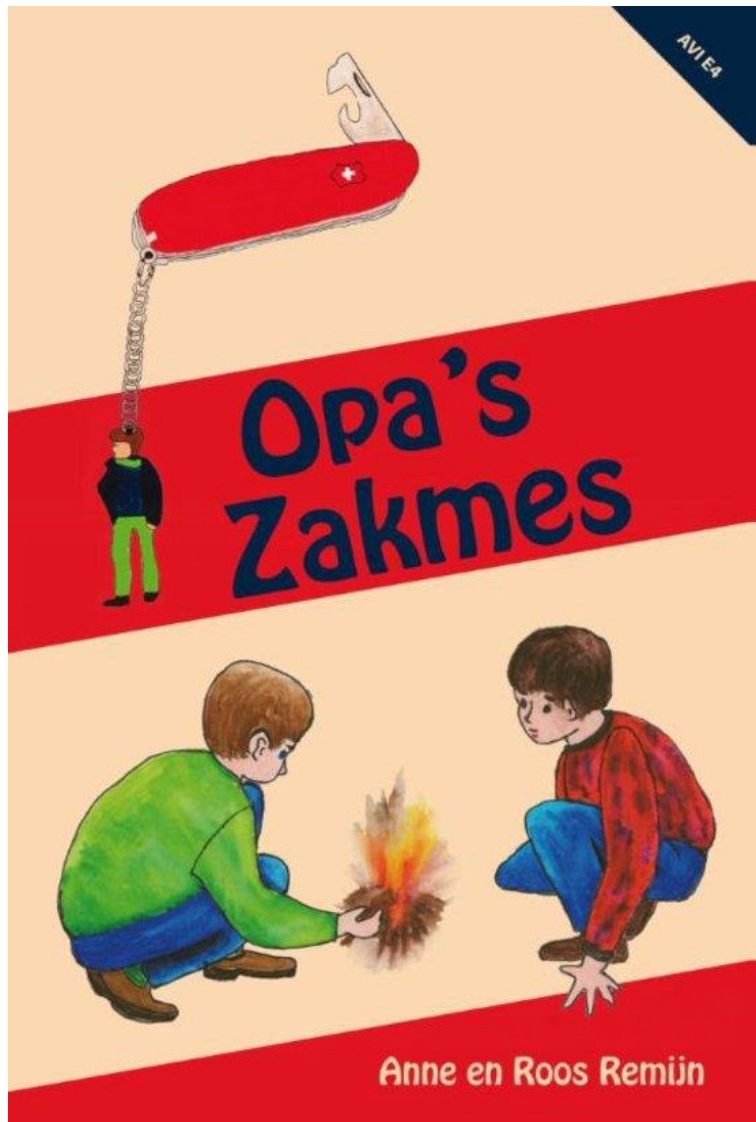
Opa's zakmes

Wachter Torenavalk heeft samen met haar dochter een leuk boek geschreven over Daniël.

Daniël is een jongen die in Het Bewaarde land is geweest en hij heeft daar hele mooie herinneringen aan. Daniël is gek op zijn opa die ook veel van de natuur weet en hem vaak meenam op ontdekkingsstocht in de natuur.

Opa had dan altijd een heel bijzonder zakmes bij zich, waar hij vaak takken mee bewerkte. Met dit zakmes kan je zagen, schroeven, snijden en nog veel meer.

Opa wordt langzaam aan steeds vergeetachtiger en als hij naar een verpleegtehuis gaat, krijgt Daniël het schitterende zakmes en beleeft daar allerlei avonturen mee met zijn beste vriend Giel. Ze richten samen een zakmesclub op en verzinnen spannende opdrachten rond de vier elementen om bij de club te mogen horen. De club heeft ook een wachtwoord.

Het boek is misschien een leuk Sinterklaas- of kerstcadeautje. Je kan het gewoon bestellen bij bol.com en het ligt bij De Kler en Jeugdboekhandel Silvester.

Het boek is geschikt voor groep 4 of 5.

Groetjes, Dolfijn / Hugo ☺

Kraaien

Voordat de kinderen huiswaarts gaan, zingen ze bij het afscheid het Bewaarde Land lied. Er komen dan altijd enkele kraaien luisteren. Wachter Dolfijn vertelt dan altijd dat de kraaien het lied zo mooi vinden.

Nadat de kinderen vertrokken zijn fladderen de kraaien rustig naar beneden en zoeken tussen het gras naar stukjes brood en andere lekkernijen die de kinderen bewust en onbewust hebben achtergelaten.

Eén van de lucht-kinderen was zo onder de indruk van de kraaien, dat hij als Bewaarde Land-naam "Kraai" koos. Ook tekende hij een prachtige witte kraai op zijn T-shirt.

Merel / Aad

Het Bewaarde Land-lied

Vóórdat de kinderen naar het Bewaarde Land komen, leren ze een prachtig lied dat hen al een klein beetje voorbereidt op die sprookjesachtige wereld :

Het bos groet met een wel-komst-geur. De zon geeft een
wen-me kleur. De wind fluis-tent sprook-jes o-ver
bos, mens en dier. 't Wa-ter glin-stert in de zon. 'k Wou dat ik hier
blij-ven kon. 't Is net of ik toven hier. Ik speel met ple-zier.
Dag zon, ver-warm me met je licht. Dag wind, waai
geur in mijn ge-zicht. Ik deel mijn sla-blad met een slak
en zet een rups-je op een tak. Dag eik, ik
klim in jou, dat's fijn. Ik zal voor-zich-tig
met je zijn.

Na de eerste dag bedenken de kinderen zelf een nieuw couplet. Zoals deze :

Dag wachter, gaan we weer op pad
We hebben het zo leuk gehad.
Het lijkt hier wel een mooie droom
We hebben onze eigen boom
We klimmen vrolijk tot de top
En de soep eten we graag op.

Merel / Aad

Herfst Hapskamp

Ieder jaar nodigen we in het Paasweekend de Vrienden van het Bewaarde Land, wachters, vrouwtjes Fleur en hun gezinsleden uit om naar Haps te komen. Haps is een nagebouwd prehistorisch dorp op de Veluwe. Daar ontmoeten we elkaar in een prachtige natuurlijke omgeving. We zijn twee dagen bezig met het bakken van brood in een veldoven, het bereiden van eten boven een kampvuur en het verzorgen van de schapen, varkens, kippen en ganzen. Daarnaast is er voldoende tijd over voor workshops, waar we allerlei andere vaardigheden kunnen leren, zoals vuursteen bewerken, touw maken, vuur maken, messen smeden, boogschieten, leerbewerken en nog veel meer.

Ieder jaar is er veel animo om aan het Paaskamp deel te nemen, zodat we telkens mensen op de wachtlijst moesten zetten. Daarom organiseren we sinds 2015 ook een **Herfst Hapskamp**. Dit jaar was dat van vrijdagmiddag 16 tot zondagmiddag 18 oktober. Er waren ongeveer 40 mensen, dus waren er zelfs nog 20 plaatsen onbezet!

Bosrendier (Monique) leert kinderen technieken met wol.

Nadat iedereen een slaapplekje heeft gezocht in één van de boerderijen gaan we zorgen voor vuur en voor eten. De "ouwe rotten" leren de kneepjes aan de nieuwkomers en na een paar uur zitten we heerlijk te smullen van onze eerste maaltijd. Afwassen doen we in Haps bij de bron, beneden in het dal, deze enige plek met stromend water. Niets is vanzelfsprekend in Haps, totdat je het doorhebt. Een weekend is eigenlijk te kort om alles door te krijgen, maar gelukkig zijn er diverse workshops voor een "stoomcursus" prehistorie.

Na twee dagen gaat iedereen moe maar voldaan weer huiswaarts. Tot volgend jaar in Haps. "Tot Haps" zeggen we dan tegen elkaar.

Merel / Aad

Vereniging Vrienden van het Bewaarde Land
Clara Visserplaats 1
2331 BN LEIDEN

AGENDA - AGENDA - AGENDA - AGENDA - AGENDA

Zo 12 feb 2017 van 10:00 tot 12:00 uur : Winterwandeling Meijendel
Trek je warmste kleren aan want op 12 februari gaan we kijken hoe Meijendel er in de winter uitziet. Vrienden van het Bewaarde Land en hun gezinsleden zijn van harte welkom. We verzamelen om 10:00 uur bij boerderij Meijendel. Aanmelding via email vrienden.bewaarde.land@planet.nl.

Za 15 apr t/m ma 17 apr 2017 : Paasweekend Haps
Haps is een klein prehistorisch dorpje op de Veluwe. Kom en ontmoet andere Vrienden, wachters, vrouwtjes Fleur en hun kinderen. We leven drie dagen en twee nachten héél dicht bij de natuur, zoals onze vroege voorouders dat ook deden. Prijzen: kinderen tot 12 jaar € 40. Tot 21 jaar € 60. Volwassenen € 80. Inschrijving vanaf 29 jan 2017 via email vrienden.bewaarde.land@planet.nl.
Meer informatie op : <https://www.facebook.com/PaasweekendHaps>